

(NE)DISKRIMINĀCIJAS BIĻETENS 2025. gada novembris

[Nodarbinātības valsts aģentūra](#) 6. un 20. novembrī rīkoja bezmaksas tiešsaistes **konsultācijas darba devējiem** par darbinieku ar invaliditāti nodarbināšanas jautājumiem. Konsultācijas par šiem jautājumiem platformā "Microsoft Teams" notiks arī 5. un 16. decembrī.

[Nodarbinātības valsts aģentūra](#) ir apkopojusi datus par pasākumiem "Atvērto durvju dienas uzņēmumos personām ar invaliditāti", ko tā rīkoja no 18. augusta līdz 30. septembrim visā Latvijā – 19 pilsētās un apdzīvotajās vietās. Lielākais pasākumu skaits bija Rīgā – seši, aiz Rīgas seko Daugavpils un Kuldīga ar trim pasākumiem katrā pilsētā, bet Rēzeknē un Bauskā norisinājās pa diviem pasākumiem.

Visvairāk **uzņēmumu, kas savas durvis atvēra personām ar invaliditāti**, darbojas ēdināšanas pakalpojumu nozarē, valsts pārvaldes un aizsardzības nozarē, sabiedrisko, politisko un nevalstisko organizāciju darbībā un medicīnas nozarē. Pasākumus rīkoja arī darba devēji, kas darbojas tādās jomās kā, piemēram, apavu un ādas izstrādājumu remonts un apkope, apdrošināšana, izklaide un atpūta, mazumtirdzniecība u. c.

[Tiesībsarga birojs](#) secinājis, ka no sabiedriskās domas izpētes, respektīvi, tiešsaistes aptaujām **tiek izslēgta būtiska sabiedrības daļa – cilvēki ar invaliditāti**. Iemesls ir to nepieklūstamība jeb tehnoloģiskas nepilnības, kas cilvēkiem ar invaliditāti liedz iespēju tās aizpildīt. Lielākoties konstatētās nepilnības skar tieši aptauju pamata elementus - ievades laukus, krāsu kontrastu u. c.

Tiesībsarga biroja ieskatā nepilnības būtu viegli novēršamas, ja aptauju izstrādes procesā, piemēram, testējot jeb izmēģinot aptaujas funkcionalitāti, tiktu uzklauti cilvēki ar invaliditāti.

[Pirmās emocionālās palīdzības \(PEP\) mammas ar Sabiedrības integrācijas fonda atbalstu](#) sākušas jaunu projektu, lai sniegtu emocionālu un informatīvu atbalstu vecākiem ar dzirdes traucējumiem. Līdz nākamā gada 30. septembrim paredzētas 38 atbalsta **grupu nodarbības nedzirdīgajiem un vājdzirdīgajiem vecākiem**, kuriem ir vismaz viens bērns vecumā līdz četriem gadiem. Nodarbības vadīs PEP mammas kopā ar zīmju valodas tulku. Tajās vecākiem palīdzēs stiprināt attiecības ar bērniem, mazināt stresu un iegūt zināšanas par bērnu aprūpi un attīstību. Pirmā nodarbība notika novembra sākumā Latvijas Nedzirdīgo savienības Kopienas centrā.

Projekta "[Dārza Pērles II](#)" ietvaros [Burtnieku muižas parkā](#) esošie informācijas stendi papildināti ar **sešām taktilām informācijas planšetēm**, kas ietver audio informāciju par parku un tā objektiem.

Informācija uz stendu planšetēm pieejama arī Braila rakstā latviešu un angļu valodā, savukārt attēlotie parka objekti veidoti taktili un sataustāmi, lai tos varētu **pilnvērtīgi izzināt arī cilvēki ar redzes traucējumiem**.

Gada sākumā pilnveidots arī parka celiņš 255 metru garumā – tas izveidots vēsturiskā celiņa vietā, ievērojot vides pieejamības prasības. Celiņš veidots ar atbilstošu platumu, bet tā malās ieklāts šķelts granīta bruģakmens, padarot to ērtu un drošu izmantošanai cilvēkiem ar kustību un redzes traucējumiem.

2025. gada 20. un 21. novembrī notika [Labklājības ministrija \(LM\) un Latvijas Arhitektu savienības \(LAS\)](#) rīkotais **tiešsaistes seminārs "Kā nodrošināt vides piekļūstamību"**, kurā piedalījās vairāk nekā 600 dalībnieku no visas Latvijas – valsts un pašvaldību iestāžu darbinieki, arhitekti, dizaineri, būvniecības un infrastruktūras speciālisti, nevalstisko organizāciju pārstāvji, kā arī izglītības un veselības aprūpes iestāžu darbinieki. Semināra mērķis bija paaugstināt dalībnieku izpratni un praktiskās zināšanas par vides un informācijas piekļūstamību, lai veicinātu iekļaujošas un visiem cilvēkiem piekļūstamas vides veidošanu gan publiskajā, gan digitālajā telpā.

Lai veicinātu **piekļūstamības principu ieviešanu kultūrvietās un kultūras pasākumos**, kā arī nodrošinātu atbalstu kultūras institūcijām un uzņēmumiem piekļūstamības prasību ievērošanā, [Kultūras ministrija](#) 25.– 26. novembrī organizēja semināru Valmierā.

Semināra dalībniekiem bija arī iespēja nelielās grupās piedalīties konsultācijās par vēsturisko ēku piekļūstamību, digitālo piekļūstamību, fizisko piekļūstamību, satura piekļūstamību, psihosociālo piekļūstamību, sadarbības veidošanu ar mērķa grupu kopienām un māksliniekiem ar invaliditāti.

[Smiltenes novada pašvaldība](#) ir parakstījusi līgumu ar Centrālo finanšu un līguma aģentūru par projekta īstenošanu Raunas viduslaiku pils mantojuma saglabāšanai un infrastruktūras uzlabošanai. Pašvaldība atzīmē, ka viens no projekta mērķiem ir veicināt objekta piekļūstamību un izmantošanu cilvēka dzīves kvalitātes uzlabošanā un vietējo iedzīvotāju kopienas stiprināšanā.

Projektā plānots veikt Raunas viduslaiku pils mūru konservēšanas darbus un pieguļošas teritorijas infrastruktūras uzlabošanas pasākumus. Tiks izveidota **pastaigu taka, kā arī Raunas pils taktilais jeb samazinātais modelis**.

[Eiropas Parlaments](#) 27. novembrī pieņēma prioritātes **ES stratēģijai personu ar invaliditāti tiesību jomā** pēc 2024. gada. EP deputāti norāda, ka ES pilsoņi ar invaliditāti joprojām saskaras ar pārāk daudziem šķēršļiem piekļuvei nodarbinātībai, sociālajai aizsardzībai, izglītībai, veselības aprūpei, mājoklim un digitālajiem pakalpojumiem.

Ziņojumā arī tiek aicināts Komisijai ierosināt ES mēroga "invaliditātes" definīciju, lai nodrošinātu, ka visiem ES pilsoņiem ar invaliditāti ir vienlīdzīgas tiesības. Ja publiskās un privātās iestādes nepilda ES pieejamības saistības, ir jāparedz skaidras sankcijas un sodi, norāda EP deputāti.

[Sabiedrības integrācijas fonds](#) (SIF) 27. novembrī "Dažādībā ir spēks" apbalvošanas pasākuma laikā **93 Latvijas darba devējiem piešķīra dažādībai atvērta darba devēja statusu**. SIF norāda, ka šogad organizētajā novērtējumā piedalījās līdz šim lielākais dalībnieku skaits – 96 darba devēji, no kuriem 39 dalībnieki novērtējumā piedalījās pirmo reizi. 64 % dalībnieku pārstāv privāto sektoru.

27. novembrī Starptautiskās cilvēku ar invaliditāti dienas ietvaros Latvijas Nacionālajā bibliotēkā norisinājās forums "No iekļaujošas izglītības uz iekļaujošu darba tirgu", kuru organizēja [Labklājības ministrija, Nodarbinātības valsts aģentūra un nodibinājums "Invalīdu un viņu draugu apvienība Apeirons"](#).

Paneldiskusijā "Cilvēku ar invaliditāti nodarbinātības stiprināšana caur praktisku atbalstu darba vidē" darba devēji, Nodarbinātība valsts aģentūras un nevalstiskās organizācijas pārstāvji diskutēja par nepieciešamajiem **priekšnoteikumiem cilvēku ar invaliditāti iekļaušanai darba tirgū**. Diskusijas dalībnieki atzina, ka vienlīdz svarīga ir sadarbība, ieklausīšanās, attieksmes maiņa un visu iesaistīt pušu – gan darba ņēmēju, gan darba devēju – motivācija veidot iekļaujošu darba vidi.